



**VIROLAHDEN KUNNAN  
VARHAISKASVATUKSEN  
ASIAKASMAKSUT  
1.8.2024 ALKAEN**

Hyväksytty kunnanhallituksessa  
§

## SISÄLLYSLUETTELO

1 SOVELTAMISALA.....	3
2 VARHAISKASVATUKSEN MAKSUT.....	3
2.1 Sisarusten maksut.....	3
2.2 Perhe .....	3
2.3 Tulot.....	3
2.4 Maksun periminen.....	4
2.5 Poissaolot .....	4
2.6 Tulorajat ja maksuprosentit.....	5
2.7 Sopimus lapsen varhaiskasvatuksen tarpeesta .....	5
2.8 Esiopetusta täydentävä varhaiskasvatus .....	6
2.9 Tilapäisesti annettava varhaiskasvatus.....	6
3 ASIAKASMAKSUJEN TARKISTAMINEN, LASKUTUS JA PERINTÄ .....	7
4 MAKSUN PERIMÄTTÄ JÄTTÄMINEN JA ALENTAMINEN.....	7
5 MUUTOKSENHAKU.....	7

## 1 SOVELTAMISALA

Varhaiskasvatuksen asiakasmaksut perustuvat varhaiskasvatuksen asiakasmaksulakiin (1503/2016). Eduskunta muutti lakia 1.3.2023 korottamalla maksujen perusteella olevia tuloarvoja 33 prosenttia. Asiakasmaksuihin tehdään indeksitarkistus joka toinen vuosi. Opetus- ja kulttuuriministeriön ilmoitus indeksillä tarkistetusta varhaiskasvatuksen asiakasmaksuista, 1062/2023, on annettu 4.12.2023. Linkki ajantasaiseen varhaiskasvatuksen asiakasmaksulakiin:

<https://www.finlex.fi/fi/laki/ajantasa/2016/20161503> .

## 2 VARHAISKASVATUKSEN MAKSUT

Varhaiskasvatusmaksut määräytyvät perheen koon ja tulojen perusteella. Perheen ei tarvitse selvittää tulojaan, mikäli perhe antaa suostumuksensa korkeimpaan maksuun. Osa-aikaisesta varhaiskasvatuksesta peritään kunnan päättämien perusteiden hoitoaikaa suhteutettu kokoaikaisesta varhaiskasvatusmaksua alempi maksu. Tilapäisesti annettavasta varhaiskasvatuksesta voidaan määrätä kunnan päättämä maksu.

Kokoaikaisen varhaiskasvatuksen kuukausimaksu voi enintään olla 311 € (maksu nyt 295 €) lasta kohden. Jos kuukausimaksu jää alle 30 € (28 €) lasta kohden, sitä ei peritä. Varhaiskasvatuksen maksua alentavana tekijänä huomioidaan perusopetuslain (628/1998) mukainen maksuton esiopetus. Esiopetusta täydentävä varhaiskasvatuksen maksu suhteutetaan lapsen tarvitsemaan varhaiskasvatusaikaan. Esiopetuksen loma-aikoina lapsen varhaiskasvatuksesta peritään maksu, joka vastaa lapsen varhaiskasvatusaika.

### 2.1 Sisarusten maksut

Perheen toisesta kokoaikaisessa varhaiskasvatuksessa olevasta lapsesta maksu on enintään 40 % ensimmäisen lapsen maksusta eli enintään 124 € (118 €) kuukaudessa. Kustakin seuraavasta lapsesta maksu on 20 % ensimmäisen lapsen maksusta eli enintään 62 € (59 €). Perheen ensimmäiseksi lapseksi katsotaan aina nuorin varhaiskasvatuspalveluja käyttävä lapsi.

### 2.2 Perhe

Maksuja määrättäessä perheen kokona otetaan huomioon yhteistaloudessa avioliitossa tai avioliitonomaisissa olosuhteissa elävät henkilöt sekä kaikki heidän kanssaan samassa taloudessa asuvat molempien alaikäiset lapset. Jos lapsen huoltajat asuvat eri osoitteissa samassa kunnassa, määrätään maksu sen perheen tulojen perusteella, jonka luona lapsella on väestöjärjestelmästä ja Väestörekisterikeskuksen varmennepalvelusta annetun lain mukainen asuinpaikka. Jos lapselle järjestetään varhaiskasvatusta kahden kunnan alueella, on maksu määrättävä erikseen molemmissa kunnissa varhaiskasvatustarpeen mukaisesti.

### 2.3 Tulot

Perheen tuloina otetaan huomioon veronalaiset ansio- ja pääomatulot sekä verosta vapaat tulot. Myös palvelua käyttävän lapsen tulot huomioidaan. Jos kuukausittaiset tulot vaihtelevat, otetaan kuukausitulona huomioon viimeksi kuluneen vuoden keskimääräinen kuukausitulo. Veronalaisena tulona voidaan ottaa huomioon myös viimeksi toimitetussa verotuksessa vahvistetut vastaavat veronalaiset tulot korotettuna niillä prosenttimäärillä, jotka Verohallinnon vuosittain antamalla ennakkoperinnän laskemisperusteilla määrää. Yrittäjiltä, joilla ei ole ilmoitettavaa tuloa, otetaan huomioon tulo, jonka he ovat ilmoittaneet yrittäjän eläkevakuutuksen maksuperusteeksi, tai ellei sitä

ole ilmoitettu, työttömyysturvan peruspäivärahaa vastaava tulo. Yritykseltä tehty yksityisotto / yksityisnosto huomioidaan tulona. Metsätulona otetaan huomioon varojen arvostamisesta verotuksessa annetun lain (1142/2005) 7 §:n 3 mom. mukaan vahvistettu metsän keskimääräinen vuotuinen tuotto hehtaarilta kerrottuna metsämaan pinta-alalla. Tästä määrästä vähennetään 10 % ja metsätalouden korot. Metsätuloa on lisäksi alennettava palvelun käyttäjän vaatimuksesta, mikäli tilakohtaisen vuotuisen hakkuumahdollisuuden nettoraha-arvo on metsänhoitoyhdistyksen tai Suomen metsäkeskuksen antaman lausunnon perusteella vähintään 10 prosenttia alempi kuin metsätulo. Alennus on metsätulon ja hakkuumahdollisuuden nettoraha-arvon erotuksen suuruinen.

Tuloina ei oteta huomioon lapsilisää, vammaisetuksista annetun lain (570/2007) mukaista etuutta, kansaneläkelain (568/2007) mukaista lapsikorotusta, opintotukilain (65/1994) mukaista opintotukea, asumistukea, tapaturmavakuutuksen perusteella suoritettavia sairaanhoito- ja tutkimuskuluja, sotilasavustusta, rintamalisää, aikuiskoulutustukea, toimeentulotukena maksettavaa toimintarahaa ja matkakorvausta, Kelan kuntoutusetuuksista ja kuntoutusrahaetuksista annetun lain (566/2005) mukaista ylläpitokorvausta, julkisesta työvoima- ja yrityspalveluista annetun lain (916/2012) mukaista kulukorvausta, opintojen johdosta suoritettavia apurahoja ja muita vastaavia avustuksia, perhehoidon kustannusten korvauksia eikä lasten kotihoidon tukea.

Tulojen vähennyksenä otetaan huomioon suoritettavat elatusavut sekä rahasyytinki.

Varhaiskasvatuksen maksu määrätään sen maksamisajankohdan tilannetta vastaavaksi joko todettavissa olevien tai arvioitujen tulojen perusteella. Jos varhaiskasvatuspaikan hakija ei ilmoita tulojaan, varhaiskasvatuksesta peritään enimmäismaksu.

#### *2.4 Maksun periminen*

Kuukausimaksu peritään enintään yhdeltätoista kalenterikuukaudelta toimintavuoden aikana (elokuun alusta alkava ja seuraavaan vuoden heinäkuun loppuun asti kestävä ajanjakso). Heinäkuu on maksuton, sillä edellytyksellä, että lapsen varhaiskasvatus on alkanut ennen 1.9. edellisenä vuonna ja maksutapahtumia on 11 kuukaudelta. Oikeus maksuttomaan kuukauteen säilyy muuttaessa kunnasta toiseen, mikäli varhaiskasvatusmaksua on suoritettu jokaisena toimintavuoden kuukautena ja palvelun käyttö on ollut yhtäjaksoista. Ilmoitusvelvollisuus asiasta on perheellä. Maksu voidaan kuitenkin periä 12 kuukaudelta, jos lapsi on varhaiskasvatuksessa toimintavuoden aikana kaikkina kuukausina.

Varhaiskasvatusmaksu peritään 12 kuukaudelta, jos lapsi on toimintavuoden aikana poissa varhaiskasvatuksesta enintään kolme neljäsosaa (75 %) yhden kuukausimaksun perusteena olevien kuukausittaisten varhaiskasvatusajan määrästä. Poissaoloa laskettaessa otetaan huomioon etukäteen ilmoitetut poissaolot.

Maksun määrä pyöristetään lähimpään euromäärään.

#### *2.5 Poissaolot*

Maksu peritään kuukausimaksuna, poissaoloja ei hyvitetä. Poikkeuksena, jos lapsi on sairauden johdosta poissa kaikki kalenterikuukauden toimintapäivät, maksua tältä kuukaudelta ei peritä lainkaan. Jos lapsi on sairauden johdosta poissa yli puolet kuukauden toimintapäivistä, peritään maksuna puolet kuukausimaksusta. Maksua ei peritä niiltä päiviltä, joina lapsi on poissa varhaiskasvatuksesta sairausvakuutuslain (1224/2004) 9 luvun 7 §:ssä tarkoitettujen isyysrahajaksojen ajan. Isyysrahajaksoista johtuvasta poissaolosta on ilmoitettava varhaiskasvatuksesta vastaavalle viranhaltijal-

le viimeistään kaksi viikkoa ennen sen suunniteltua aloittamispäivää. Jos lapsi on muun kuin sairauden takia poissa koko kalenterikuukauden, maksuna peritään puolet kuukausimaksuista.

Karanteeniin määrätyn lapsen varhaiskasvatuksesta poissaoloaika on maksuton karanteenipäätöksen voimassaoloajan. Mikäli lapsi sairastuu karanteenin aikana ja on sairaana karanteenin päätyttyä, noudatetaan asiakasmaksulain määräämää sairauspoissaolon maksukäytäntöä. Omaehtoisen karanteenin, joka aiheutuu vapaa-ajan matkustelun tms. syyn perusteella ei oikeuta maksuttomaan poissaoloon varhaiskasvatuksesta. Flunssaoireiden vuoksi varhaiskasvatuksesta poissaolo on asiakasmaksulain mukaan sairaus, jossa noudatetaan sairauspoissaolon maksukäytäntöjä.

Jos lapsen vanhemmat tai muut huoltajat eivät ota vastaan lapselle haettua ja myönnettyä paikkaa varhaiskasvatuksessa eikä paikkaa ole peruutettu ennen kunnan päätöksen mukaisen varhaiskasvatuksen alkamista, voidaan maksuna periä puolet kuukausimaksusta.

Jos lapsen huoltajat varaavat lapselle varhaiskasvatuspaikan lomansa ajaksi, eivätkä peruuta sitä, voidaan maksuna periä puolet kuukausimaksusta. Mikäli perheen tulot ovat niin pienet, että lapselle ei ole määrätty kuukausimaksu, voidaan tällä tavalla käyttämättä jätetystä varhaiskasvatuksesta periä puolet pienimmistä perittävistä maksusta.

Perhe voi irtisanoa lapsen varhaiskasvatussuhteen huhtikuussa erikseen ilmoitettavaan päivämäärään mennessä yhden (1) - kolmen (3) kuukauden ajaksi, ajalle 1.6. - 31.8. vähintään yhden koko kalenterikuukauden ajaksi, menettämättä varhaiskasvatuspaikkaa. Irtisanomisen ajalta ei peritä varhaiskasvatusmaksua.

## 2.6 Tulorajat ja maksuprosentit

Varhaiskasvatusmaksut lasketaan perheen koon mukaan määräytyvän tulorajan ylitävästä tulosta alla olevan prosentin mukaisesti:

Perhekoko	Tuloraja €/kk	%	Maksu alin mahd. 30 €, tulot noin	Maksu 311 €, tulot noin
2	4 066 € (3 874 €)	10,70	4 346 € (4 136 €)	6 972 € (6 626 €)
3	5 245 € (4 998 €)	10,70	5 525 € (5 260 €)	8 151 € (7 750 €)
4	5 956 € (5 675 €)	10,70	6 516 € (5 937 €)	8 862 € (8 427 €)
5	6 667 € (6 353 €)	10,70	6 947 € (6 615 €)	9 573 € (9 105 €)
6	7 376 € (7 028 €)	10,70	7 656 € (7 290 €)	10 282 € (9 780 €)

Jos perheen koko on suurempi kuin kuusi, nostetaan maksun määräämisen perusteena olevaa tulorajaa 275 (262) eurolla kustakin seuraavasta perheen alaikäisestä lapsesta.

Perheen varhaiskasvatusmaksun voi laskea seuraavan mallin mukaan: Laske perhekoko. Katso tuloraja €/kk. Vähennä keskimääräisistä bruttokuukausituloistanne tuloraja. Ota jäljelle jäävästä luvusta maksuprosentin 10,70 mukainen osuus = varhaiskasvatuksen kuukausimaksu kokoaikaisessa varhaiskasvatuksessa.

## 2.7 Sopimus lapsen varhaiskasvatuksen tarpeesta

Mikäli lapsi käyttää varhaiskasvatusta vain tietyn ennalta sovitun määrän kuukaudessa, määrätään maksu kokoaikaisesta varhaiskasvatusta pienempänä. Sopimus tehdään

toistaiseksi, vähintään kolmen kuukauden ajaksi. Sopimukseen lasketaan mukaan lapsen läsnäolo-, sairaus- ja poissaolopäivien varhaiskasvatustunnit.

Osa-aikaisen varhaiskasvatuksen maksun suuruus määritellään keskimääräisinä viikotuntimäärinä. Pienin tarve on enintään 20 tuntia viikossa. Varhaiskasvatuksen kestäessä keskimäärin enintään 37,5 tuntia viikoittain, peritään kokoaikaisen varhaiskasvatuksen maksu (lainsäädäntö 35 h/vko 100 % maksu). Varhaiskasvatuksen kestäessä enemmän kuin 20 tuntia, mutta alle 37,5 tuntia viikoittain, kunta perii maksun, joka on suhteutettu varhaiskasvatusaikaan seuraavan taulukon mukaisesti:

lapsen tarvitsema keskimääräinen <b>viikoittainen</b> enimmäisvarhaiskasvatusaika	lapsen tarvitsema <b>kuukausittainen</b> varhaiskasvatusaika	maksu €	maksun osuus kokoaikaisesta varhaiskasvatuksesta
20 h/vko	0 – 84 h/kk	0 – 156 €	50 %
28 h/vko	85 – 115 h/kk	0 – 218 €	70 %
37,5 h/vko	116 – 150 h/kk	0 – 264 €	85 %
enemmän kuin 37,5 h/vko	151– h/kk	0 – 311 €	100 %

Laskettaessa lapsen keskimääräistä viikoittaista aikaa varhaiskasvatuksessa, otetaan huomioon varhaiskasvatukseen **varattu** aika kalenterikuukauden ajalta.

Mikäli sopimus ylittyy, peritään maksu seuraavan korkeamman vaihtoehdon mukaan. Jos varhaiskasvatusaikavaraus ylittävät toistuvasti, tarkistetaan sopimusta todellisuutta vastaavaksi. Sovittua pienempää tarvetta ei hyvitetä.

## 2.8 Esiopetusta täydentävä varhaiskasvatus

Maksuttoman esiopetuksen lisäksi lapsella on oikeus maksutonta palvelua täydentävään varhaiskasvatukseen seuraavien vaihtoehtojen mukaisesti:

lapsen tarvitsema keskimääräinen <b>viikoittainen</b> enimmäisvarhaiskasvatusaika	lapsen tarvitsema <b>kuukausittainen</b> varhaiskasvatusaika	maksu €	maksun osuus kokoaikaisesta varhaiskasvatuksesta
10 h/vko	0 - 42 h/kk	0 - 124 €	40 %
20 h/vko	43 – 84 h/kk	0 – 156 €	50 %
28 h/vko	85 – 115 h/kk	0 – 218 €	70 %
37,5 h/vko	116 – 150 h/kk	0 – 264 €	85 %

## 2.9 Tilapäisesti annettava varhaiskasvatus

Mikäli varhaiskasvatuksen tarve on kuukaudessa 1-5 päivää, on kyseessä tilapäinen varhaiskasvatus. Tilapäistä varhaiskasvatusta haetaan viimeistään tarvetta edeltävänä päivänä joko päiväkodeista tai varhaiskasvatustoimistosta saatavalla erillisellä hakemuksella. Tilapäinen varhaiskasvatus voidaan myöntää, mikäli päiväkodissa tai perhepäivähoitajalla on kyseisenä aikana tilaa. Tilapäinen varhaiskasvatus ei vaikuta kotihoidontukeen.

Kokopäiväisen (yli 5h, enintään 10h/pv) tilapäisen varhaiskasvatuksen hinta on 20 €/päivä ja osapäiväisen (alle 5h/pv) on 12 €/päivä.

### **3 ASIAKASMAKSUJEN TARKISTAMINEN, LASKUTUS JA PERINTÄ**

Varhaiskasvatusmaksu määrätään toistaiseksi. Perheiden tulee ilmoittaa välittömästi olennaiset muutokset tuloissa tuloksetulomakkeella varhaiskasvatuksesta vastaavalle viranhaltijalla (10 %:n muutos suuntaan tai toiseen). Perheen tulee myös ilmoittaa muutokset perheen koossa, lapsen varhaiskasvatuksen tarpeessa ja varhaiskasvatusajoissa sekä työpaikan-, osoitteen- ja nimenmuutokset. Muutokset huomioidaan varhaiskasvatusmaksussa seuraavan kalenterikuukauden alusta lukien.

Jos maksun määräämistä koskeva päätös on perustunut lapsen vanhempien tai muiden huoltajien antamiin virheellisiin tietoihin, maksu voidaan oikaista takautuvasti enintään vuoden ajalta.

Muista syistä johtuvaa maksun alennusta haetaan kirjallisesti kunnan varhaiskasvatuksesta vastaavalta viranhaltijalta.

Varhaiskasvatuksen tulo-rajajen euromäärät tarkistetaan yleisen ansiotasoindeksin muutoksen mukaisesti joka toinen vuosi. Euromäärät tarkistetaan julkisten menojen hintaindeksin osana olevan kuntataloutta koskevan opetustoimen hintaindeksin muutoksen mukaisesti. Indeksillä tarkistettavat euromäärät tulevat voimaan tarkistusvuotta seuraavan vuoden elokuun 1 päivänä.

Varhaiskasvatusmaksu laskutetaan jälkikäteen ja pääsääntöisesti laskun eräpäivä on seuraavan kuukauden viimeinen arkipäivä. Laskut peritään kunnan laskutus- ja perintäohjeiden mukaan. Varhaiskasvatuksen asiakasmaksulain mukaiset maksut ja viivästyskorke ovat ulosottokelpoisia ilman tuomiota tai päätöstä.

### **4 MAKSUN PERIMÄTTÄ JÄTTÄMINEN JA ALENTAMINEN**

Varhaiskasvatuksesta määrätty maksu on jätettävä perimättä tai sitä on alennettava siltä osin kuin maksun periminen vaarantaa henkilön tai perheen toimeentulon edellytyksiä tai henkilön lakisääteisen elatusvelvollisuuden toteuttamista.

Asiakasmaksujen alentamisesta ja poistamisesta päätetään kunnan hallintosäännön mukaisen toimielimen antamien periaatteiden mukaisesti.

### **5 MUUTOKSENHAKU**

Maksua koskevaan viranhaltijan päätökseen ei saa hakea valittamalla muutosta. Jos maksuvelvollinen on tyytymätön viranhaltijan tekemään päätökseen, hänellä on oikeus saattaa varhaiskasvatuksesta perittävää maksua koskeva päätös kunnan hallintosäännön määrittämälle toimielimelle käsiteltäväksi. Vaatimus päätöksen oikaisemisesta on tehtävä kirjallisesti 30 päivän kuluessa siitä, kun maksuvelvollinen on saanut päätöksestä tiedon. Päätökseen on liitettävä ohjeet sen saattamiseksi toimielimen käsiteltäväksi.

Maksun määräämistä koskevaan kunnan toimielimen päätökseen haetaan muutosta valittamalla hallinto-oikeuteen 30 päivän kuluessa päätöksen tiedoksi saamisesta.